

Plán výchovy a péče v dětské skupině Permoničci

Hlavním cílem plánu výchovy a péče je vymezit proces výchovy a péče u dětí docházejících do dětské skupiny Permoničci v souladu s § 10 zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.

Motto plánu výchovy a péče: Poznáváme svět

Motto plánu výchovy a péče vyjadřuje náš hlavní cíl, kterým je vytvářet bezpečné a podnětné prostředí vzbuzující v dětech chuť objevovat svět kolem sebe a osvojovat si základní dovednosti. Naší prioritou je, aby čas strávený v dětské skupině byl pro děti příjemnou zkušeností, naplněný radostí ze hry a poznávání nových věcí. K dětem přistupujeme individuálně dle jejich individuálních potřeb, s cílem připravit je na vstup do mateřské školy.

Obecná charakteristika plánu výchovy a péče

Plán výchovy a péče je zaměřen na děti ve věku od **16 měsíců do** (31. 8. po dovršení) **3 let**. Zaměřujeme se především na zajištění pocitu jistoty, bezpečí (psychosociální pohody) a spokojenosti dítěte tím, že pečující personál jedná s dětmi vstřícně a s pochopením. Takový přístup vytváří vhodné podmínky a prostředí k rozvoji schopností a dovedností dětí zejména v **kognitivní, sociální, emocionální, fyzické a jazykové oblasti**.

Vzhledem k věkovému složení dětí, docházejících do dětské skupiny Permoničci, klademe důraz na vyvážení času pro volnou hru dětí a řízenými aktivitami. Nedílnou součástí denního programu je také pobyt dětí venku formou procházky, venkovních her atd.

Denní režim

7:00 – 8:30 volná hra

8:30 – 9:00 hygiena, dopolední svačina

9:00 – 11:00 řízená činnost (výtvarná, hudební, tělesná) a venkovní aktivity

11:00 – 11:45 hygiena, oběd

11:45 – 12:15 příprava na spánek

12:15 – 14:00 spánek (odpočinek)

14:00 – 14:30 hygiena, odpolední svačina

14:30 – 16:30 tvoření, pohybové aktivity, spontánní hry

Uvedený denní režim je orientační a může být operativně přizpůsoben individuálním potřebám dětí. Dle potřeby dětí se mohou stanovená časová pásma upravovat.

V dětské skupině Permoničci klademe velký důraz na úzkou spolupráci s rodiči. Naší prioritou je zajistit, aby rodiče měli pravidelný přehled o tom, co jejich dítě v naší skupině zažívá, jak se cítí, co nového se učí a s čím případně potřebuje pomoci. Každému dítěti vedou pečující osoby osobní portfolio, do kterého zaznamenávají jeho pokroky v různých oblastech rozvoje. Tyto záznamy pomáhají pečujícím osobám i rodičům lépe porozumět individuálním potřebám dítěte a společně podporovat jeho zdravý růst a rozvoj. Rodiče jsou pravidelně informováni o vývoji svého dítěte, jeho úspěších i případných obtížích. Komunikace probíhá prostřednictvím osobních konzultací, elektronických zpráv nebo schůzek. Pokud se u dítěte objeví jakékoliv potíže, pečující osoby aktivně nabízejí podporu a společně s rodiči hledají nejlepší způsob, jak dítěti pomoci.

Přijetí dětí se specifickými potřebami je vždy individuálně posuzováno. Mezi děti se specifickými potřebami patří zejména děti z odlišného sociokulturního prostředí, děti se zdravotním znevýhodněním, děti s mentálním a vývojovým znevýhodněním, děti s odlišným mateřským jazykem, děti s neurodivergentním vývojem. Rozhodnutí o přijetí dítěte se specifickými potřebami do dětské skupiny vždy předchází individuální konzultace s rodiči dítěte. Na základě tohoto rozhovoru se mapuje a posuzuje, zda je možné přizpůsobit podmínky provozu dětské skupiny potřebám dítěte tak, aby jeho pobyt nebyl příliš náročný. Při hodnocení se přihlíží především k materiálním a prostorovým podmínkám, odborné způsobilosti pečujících osob a ochotě rodičů ke vzájemné spolupráci. Dále se posuzuje, zda je dítě schopné fungovat v kolektivu, nebo zda vyžaduje individuální péči. V případě nepřijetí dítěte jsou rodičům předány kontakty na jiná pracoviště poskytující vhodné služby.

Plán výchovy a péče je rozdělen do čtyř celků, které kopírují střídání ročních období – podzim, zima, jaro, léto. Každý celek je dále členěn podle jednotlivých měsíců a rozpracován do dílčích podtémat. Podtémata jsou volena tak, aby odpovídala danému ročnímu období, změnám v přírodě, tradičním zvykům a svátkům. Zahrnujeme však i témata, která nejsou přímo spojena s konkrétním obdobím, ale podporují komplexní rozvoj dětí. Pečující osoby připravují podrobné měsíční a týdenní plány, které vycházejí z hlavního plánu výchovy a péče. Tyto plány obsahují konkrétní aktivity a činnosti přizpůsobené danému tématu, aby děti měly pestré a podnětné prostředí pro svůj rozvoj.

Hodnoty a přístupy

Jistota a bezpečí - vytváříme prostředí, ve kterém panuje přátelská atmosféra, pečující personál má podpůrný a motivující styl komunikace a jednání

Individuální přístup - ke každému dítěti přistupujeme individuálně a v rámci jeho možností ho podporujeme k maximálnímu možnému rozvoji

Respekt k osobnosti dítěte - s respektem k vývojovým a osobnostním potřebám dětí napomáháme jejich přirozenému růstu a naplňování jejich individuálních potřeb

Jasně hranice - máme nastaveny jasné hranice a pravidla chování, která jsou pro děti čitelná a předvídatelná. Důraz klademe na předcházení konfliktům a jejich efektivní řešení. Podporujeme děti v posilování přátelských vztahů. Naším cílem je vést děti k vzájemné spolupráci a respektu.

Pravidelný režim - pravidelnost a předvídatelnost v denních činnostech napomáhá dětem lépe se orientovat v čase a přispívá u dětí k posílení jejich pocitu bezpečí a jistoty

Výchovné oblasti:

Plán výchovy a péče je realizován prostřednictvím široké škály aktivit, které podporují celkový rozvoj dítěte.

Rozvoj sebeobsluhy

- o rozvoj samostatnosti při oblékání a svlékání
- o rozvoj samostatnosti při obouvání a zouvání
- o rozvoj samostatnosti při jídle a pití (jíst lžící, pít z hrnečku)
- o nácvik čistoty při stolování
- o osvojování pravidel stolování
- o osvojování samostatného používání nočníku, WC
- o osvojování základních hygienických návyků- mytí rukou, udržování osobní čistoty, používání kapesníku a smrkání

Fyzický rozvoj

- o rozvoj základních pohybových dovedností - chůze běh, skok a poskok, stoj na jedné noze, lezení a plazení, podlézání a přelézání, hod obouřuč a jednoruč, chyt míče, válení sudů, skok z malé výšky,...
- o rozvoj obratnosti - pohyb v nerovném terénu, překonávání překážek, chůze z kopce a do kopce, chůze do schodů a ze schodů, zastavení v běhu, změna směru v běhu, chůze po nízké kladině nebo nízké lavičce,...
- o rozvoj pohybové koordinace - nápodoba pohybu, sladění pohybu s rytmem,...
- o rozvoj sensorického vnímání ploskou nohy - chůze po sensorickém koberci, chůze bosou nohou po různých povrchích,...
- o rozvoj jemné motoriky - zejména při výtvarné činnosti, práce s drobným materiálem, úchop psacích potřeb, práce s modelínou a dalším výtvarným materiálem,...
- o rozvoj jemné motoriky a koordinace pohybu oko ruka při hře - navlékání korálků, vkládání tvarů, stavění komínů z kostek, obracení stránek knihy, ...

Kognitivní a jazykový rozvoj

- o rozvoj řeči a paměti využitím jednoduchých básniček a písniček
- o rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - pojmenování obrázků s různými tématy (rodina a rodinní příslušníci, domácí zvířata, zvířata v lese, zvířata v zoo, dům a jednotlivé části domu, předměty a činnosti v domácnosti, dopravní prostředky a jednoduchá pravidla bezpečnosti, příroda kolem nás, počasí, příroda v různých ročních obdobích, oblečení, části těla, povolání, ovoce a zelenina, ...)
- o pojmenování mláďat domácích zvířat a přiřazení k dospělému jedinci
- o pojmenování základních barev - modrá, červená, zelená, bílá, žlutá, černá
- o rozlišování základních prostorových pojmů - nahore, dole, blízko, daleko, vpředu, vzadu, v, na
- o rozlišování protikladů - pomalý, rychlý, velký, malý
- o vnímání rozdílů - co je stejné, co je jiné
- o zvyšování zájmu o knihu, rozvoj předčtenářské gramotnosti - správné zacházení s knihou, poznávání a pojmenování obrázků v knize, půjčování knih mezi kamarády, poslech krátkého čteného textu, návštěvy knihovnického zařízení,...
- o práce s jednoduchou skládkou, vkládání tvarů

- o třídění předmětů podle různých kritérií - podle barvy, podle velikosti, podle tvaru, podle tématu,...
- o rozvoj práce se smysly a smyslovým vnímáním - chuť, pach, zvuk, cit, zrak
- o používání rytmických nástrojů a rozvoj smyslu pro rytmus
- o rozvoj trpělivosti a soustředění - práce s pohádkou - čtení pohádky, divadlo
- o osvojování základních pravidel bezpečného chování na ulici - rozhlédnutí před přecházením, chůze po chodníku, barvy semaforu,...
- o osvojování základů první pomoci - seznámení se zdravotnickým materiálem, seznámení se zdravotníky, informace o nutnosti vyhledání pomoci,...
- o osvojování základů environmentální výchovy - krmení ptáků a lesní zvěře, respekt k rostlinám, vnímání a péče o okolí, ve kterém se pohybují, ohleduplnost k životnímu prostředí, vnímání změn v přírodě v rámci ročního cyklu,...
- o osvojování základů ekologické výchovy - třídění odpadu, šetrné nakládání s vodou,...
- o seznamování s tradicemi, zvyky a svátky v průběhu kalendářního roku

Sociální a emocionální rozvoj

- o zvládání pobytu v dětské skupině - odloučení od rodičů, osvojení pocitu osobní pohody při pobytu v dětské skupině, získání pocitu bezpečí při pobytu v dětské skupině, orientace v prostoru dětské skupiny, poznání své značky, osvojení denního režimu a pravidel dětské skupiny
- o znát a umět říci své jméno
- o osvojování zdvořilostních návyků - pozdrav a rozloučení, prosba a poděkování, žádost o pomoc
- o utěšování kamarádů, omluva a přijetí omluvy
- o respektování a dodržování pravidel dětské skupiny, schopnost uposlechnout pokyny pečujících osob
- o rozvoj schopnosti vyjádřit své pocity, potřeby a přání
- o rozvoj ve vnímání potřeb a pocitů druhých a jejich respektování
- o rozvoj spolupráce mezi dětmi, podpora přátelství a radosti ze společných zážitků
- o rozvoj smyslu pro pořádek - ukládání věcí na určené místo rozvoj citového vztahu k domovu a sdílení zážitků s rodiči
- o osvojování základů bezpečné hry na dětském hřišti

Harmonogram plánu výchovy a péče

PODZIM

Září - Společně všechno zvládneme

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Adaptace dítěte v dětské skupině
- o Zvládnání odloučení od rodiny
- o Seznámení s prostředím DS
- o Osvojování základních pravidel bezpečnosti pobytu v dětské skupině
- o Seznámení s tetami a kamarády, znát své jméno
- o Seznámení s režimem dne v DS
- o Přivýkání na polední spánek v DS

Podtéma
Vítáme nové Permoničky
Co děláme celý den a jaká máme pravidla
Moje oblíbená hračka společné usínání

Říjen - Podzim čaruje

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Osvojování základních hygienických návyků
- o Osvojování pravidel stolování
- o Osvojování pravidel dětské skupiny
- o Osvojování zdvořilostních návyků
- o Osvojování základních pohybových dovedností
- o Rozvoj jemné motoriky
- o Osvojování základních pravidel bezpečnosti při pohybu venku
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby
- o Osvojování základů environmentální výchovy - změny v přírodě

Podtéma
Podzimní příroda
Já a moje rodina
Halloweenské veselí

Listopad - Měsíc plný barev

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Osvojování základních hygienických návyků
- o Osvojování pravidel stolování
- o Kognitivní rozvoj - poznávání barev, základy péče o své zdraví
- o Rozvoj smyslového vnímání - vnímání barev, práce s přírodninami
- o Rozvoj jemné motoriky - výtvarná činnost
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - podzimní příroda, zdraví, prostředí, ve kterém žijeme
- o Rozvoj obratnosti - pohyb v nerovném terénu
- o Osvojování základů environmentální výchovy - změny v přírodě
- o Seznamování s tradicemi, zvyky a svátky - sv. Martin

Podtéma
Můj dům, můj domov
Svatý Martin na bílém koni
Listí padá z větvičky, má veselé barvičky
Moje tělo, moje zdraví

ZIMA

Prosinec - Adventní čas

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Upevňování základních hygienických návyků
- o Upevňování pravidel stolování
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - zvířátka v zimě, adventní tradice a zvyky
- o Rozvoj jemné motoriky - výtvarná činnost
- o Kognitivní rozvoj - co dělají zvířátka v zimě
- o Rozvoj obratnosti - chůze z kopce a do kopce, pohyb v nerovném terénu
- o Osvojování základů environmentální výchovy - krmení zvířátek v zimě
- o Seznamování s tradicemi, zvyky a svátky - sv. Mikuláš, advent, Vánoce

Podtéma
Co přinese Mikuláš
Zvířátka se připravují na zimu
Kouzelný čas Vánoc

Leden - Pohádková zima

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Upevňování základních hygienických návyků
- o Upevňování pravidel stolování
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - oblečení, zimní sporty, zimní příroda
- o Rozvoj jemné motoriky - výtvarná činnost, hra
- o Kognitivní rozvoj - vnímání rozdílů, práce s jednoduchou skládkou
- o Rozvoj pohybové koordinace - nápodoba pohybu, sladění pohybu s rytmem
- o Rozvoj smyslu pro pořádek
- o Seznamování s tradicemi, zvyky a svátky – Tři králové

Podtéma
Zima všude kolem nás
My tři králové jdeme k vám
Oblékám se každý den
Co už umím, co už znám

Únor - Zimní zábava

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Upevňování základních hygienických návyků
- o Upevňování pravidel stolování
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - zimní příroda
- o Rozvoj jemné motoriky - výtvarná činnost, hra
- o Rozvoj pohybové koordinace - nápodoba pohybu, sladění pohybu s rytmem
- o Kognitivní rozvoj - skládání celku ze dvou částí
- o Rozvoj trpělivosti a soustředění - práce s pohádkou
- o Podpora prosociálního chování a osvojování pravidel chování ve vztahu k druhému
- o Seznamování s tradicemi, zvyky a svátky - karneval, masopust

Podtéma
Zimní čas
Kouzlo pohádky
Já a ty jsme kamarádi
Karnevalové veselí

JARO

Březen - Probouzíme přírodu

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Upevňování základních hygienických návyků
- o Upevňování pravidel stolování
- o Rozvoj jemné motoriky - práce s drobným přírodním materiálem, výtvarná činnost, koordinace pohybu oko ruka
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - povídání o knize, jarní období
- o Rozvoj obratnosti - skok, poskok, lezení, plazení
- o Kognitivní rozvoj - barvy a tvary
- o Zvyšování zájmu o knihu, rozvoj předčtenářské gramotnosti
- o Osvojování základů environmentální výchovy - vnímání změn v přírodě, sázení semínek

Podtéma
Vítáme jaro
Probuď se semínko
Má oblíbená knížka
Pestré barvy jara

Duben - Máme rádi jaro

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Upevňování základních hygienických návyků
- o Upevňování pravidel stolování
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - domácí zvířata, exotická zvířata, zvířata v lese, zvířata a jejich mláďata
- o Kognitivní rozvoj - třídění předmětů podle různých kritérií
- o Rozvoj jemné motoriky - výtvarná činnost, hra
- o Rozvoj obratnosti - hod a chyt míče, kutálení
- o Osvojování základů environmentální výchovy - péče o zvířátka
- o Seznamování s tradicemi, zvyky a svátky - velikonoce, Morana

Podtéma
Velikonoční těšení
Pohybem ke zdraví
Zvířata a jejich mláďata
Na dvorku i v ZOO
Čarodějnické řádění

Květen - Poznáváme svět všemi smysly

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Upevňování základních hygienických návyků
- o Upevňování pravidel stolování
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - ovoce, zelenina, předměty denní potřeby
- o Kognitivní rozvoj - předměty a činnosti v domácnosti, rozlišování protikladů, rozlišování základních prostorových pojmů
- o Nápodoba pracovních činností doma i na zahradě
- o Rozvoj práce se smysly a smyslovým vnímáním
- o Ekologická výchova - třídění odpadů, šetrné nakládání s vodou
- o Osvojování základů environmentální výchovy - sázení a péče o zahradu
- o Seznamování s tradicemi, zvyky a svátky - den matek

Podtéma
Moje maminka
Doma je prima
Já jsem malý zahradník
Plody, dary přírody

LÉTO

Červen - Slunečný červen

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Upevňování základních hygienických návyků
- o Upevňování pravidel stolování
- o Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby - povolání, dopravní prostředky
- o Kognitivní rozvoj - IZS, první pomoc, hudební nástroje
- o Rozvoj sensorického vnímání ploškou nohy
- o Rozvoj obratnosti - zastavení v běhu, změna směru v běhu, válení sudů
- o Jemná motorika - výtvarná činnost, hra
- o Osvojování základů environmentální výchovy - změny v přírodě
- o Seznamování s tradicemi, zvyky a svátky - den dětí, den otců

Podtéma
Děti slaví svátek
Ten dělá to a ten zas tohle
Tatínkův den
Doprava a bezpečnost

Červenec a Srpen - Letní dobrodružství

Výchovné a vzdělávací cíle

- o Rozvoj samostatnosti při sebeobsluze
- o Upevňování základních hygienických návyků
- o Upevňování pravidel stolování
- o Rozvoj pohybových dovedností a obratnosti - upevňování získaných dovedností
- o Orientace v prostoru - v bezprostředním okolí
- o Upevňování pravidel bezpečného chování venku
- o Osvojení základů bezpečné hry na dětském hřišti
- o Rozvoj schopnosti vyjádřit své pocity a přání
- o Podpora spolupráce a podpora radosti ze společných zážitků

Podtéma
S létem za výletem
Slunce, voda, les
Sportujeme, hýbeme se
Hurá za pokladem

Platnost od: 1. 5. 2025

